

Preliminär revisionsplan 2022

Bakgrund

Enligt fullmäktigebeslut ska revisorerna inkomma med en preliminär revisionsplan och budgetäskande under våren innan budgetåret för att inrymmas i regionens budgetarbete.

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag utgår ifrån kommunallagen och revisionens reglemente. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

God revisionsred

Revisorernas granskning skall utgå ifrån god revisionsred. Revisionen ska vila på vedertagen praxis och inte vara godtycklig. God revisionsred syftar till ett väl underbyggt revisionsarbete som ger fullmäktige tillräckligt underlag för ansvarsprövning.

Årlig granskning

Revisorerna skall årligen genomföra en granskning som skall vara så omfattande att revisorerna årligen kan pröva och uttala sig om ansvarstagande för samtliga revisionsobjekt. Revisionsobjekt är styrelsen, nämnder och företag m.fl.

Grundläggande granskning

Att följa, granska och pröva ansvarstagandet i styrelse, nämnder och beredningar är en grundläggande del av den årliga granskningen. I grundläggande granskning ingår att ta del av protokoll, beslutsunderlag, budgetdokument, verksamhetsplaner, reglemente, delegationsordning, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapporter, verksamhetsberättelser, m.m. Revisorernas dialoger med styrelse och nämnder och verksamhetsbesök är en del i den grundläggande granskningen.

Fördjupade granskningar

Utöver den grundläggande granskningen genomförs fördjupade granskningar där en sådan motiveras av revisorernas riskbedömning för att kunna göra sin slutliga bedömning av ansvarstagandet. Fördjupade granskningar sker i projektform och kan avse t.ex. den interna kontrollen, funktioner och processer, redovisning, system och rutiner. Innan en granskning eller en större förstudie inleds ska en projektplan tas fram och stora projekt kan i vissa fall inledas med en förstudie.

Delårs- och årsbokslut

Granskning av styrelsens och nämndernas årsredovisningar och delårsrapport syftar till att pröva om redovisningen av verksamhetens resultat och ekonomi är rättvisande och fullständig samt om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige har lagt fast. Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Bedömningen ingår i revisionsberättelsen och ligger till grund för revisorernas uttalande om årsredovisningen kan godkännas. Årsredovisningen för det gångna året avslutas med att revisionsberättelsen fastställs och överlämnats till fullmäktige.

Vid granskning av årsbokslut tillämpas International Standards on Auditing (ISA). ISA utgör standard för redovisningsrevision och används av revisorer i samband med granskning av finansiella rapporter världen över. I Sverige tillämpas ISA av revisorer i såväl privat som statlig sektor och numera även inom kommunal sektor.

Lekmannarevision

Lekmannarevisorns uppdrag är definierat i aktiebolagslagen och i god revisionsred. Objekt för granskningen är bolagets styrelse och verkställande direktör (VD). Lekmannarevisorns uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed kräver. Uppdraget har samma innehåll och syfte som vid granskningen av regionen med undantag för granskning av räkenskaperna. Granskningen av om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utgår från ägarens beslut och direktiv samt ekonomiska ramar för bolaget.

Gemensam granskning

Norra regionernas revisionskontor har ett upparbetat samarbete mellan varandra och det kommer fortsätta även 2022. Samarbetet bedöms som viktigt ur ett utvecklingsperspektiv då det ges möjligheter att studera, utvärdera och ta med sig erfarenheter av hur man arbetar med revision inom andra regioner.

Samverkan och gemensamma granskningar tillsammans med länets kommuner planeras att fortsätta. Arbetet med samordning och planering av granskningar och utbildningar görs av regionens revisionskontor.

Översiktlig riskanalys - Riskområden år 2022

Nedan beskrivs översiktligt de riskområden som vi i nuläget bedömer finnas inom Region Jämtland Härjedalen år 2022.

Ekonomi

Regionens ekonomiska utveckling har förbättrats under det senaste året 2020 och regionen har tillförts medel i samband med skattehöjning, ändringar i kostnadsutjämningsystemet samt ökade statsbidrag pga. den pågående pandemin. Regionens ekonomiska situation är dock fortsatt allvarlig efter flera år av stora ekonomiska underskott. Den underliggande och strukturella ekonomiska situationen är fortsatt allvarlig och arbete med besparingar och resultatförbättrande åtgärder kommer fortsatt att krävas för att finansiera planerade investeringar och uppnå god ekonomisk hushållning. Arbetet för att nå ekonomisk balans kommer att kräva löpande översyn och effektiviseringar av verksamheter vilka behöver följas och kontrolleras.

Inom Regionen har flera genomlysningar gjorts under åren och projekt och effektiviseringsåtgärder har startats utan att ge den besparingseffekt som planerats. Osäkerheten i rapporterade besparingar kräver granskningsinsatser och analyser för att verifiera en korrekt rapportering.

Granskningsområde: Har Hälso- och sjukvårdsförvaltningen en tillräcklig styrning och kontroll över den ekonomiska utvecklingen? Har styrelsen en tillfredsställande beredning, planering och kontroll av den ekonomiska utvecklingen så att de förbättrings- och sparåtgärder som syftar till att förbättra regionens ekonomiska situation samt god ekonomisk hushållning uppnås?

Medarbetare

Under 2020/2021 genomförs flera ändringar i arbetsscheman och andra förändringar inom regionens hälso- och sjukvårdsförvaltning för att effektivisera och vända den ekonomiska utvecklingen. Det finns risk för att kompetensförsörjning och bemanning påverkas negativt av förändringarna som i sin tur påverkar produktionen och tillgängligheten till vård.

Under pandemin har ett vårdbehov byggts upp som behöver hanteras samtidigt med stora pensionsavgångar och ansträngda arbetsförhållanden pga pandemin. Det finns risk för utmattningssyndrom och ökade sjukskrivningar pga pandemin samtidigt som det är svårigheter att rekrytera ny personal vilket ökar risken för att hälso- och sjukvården inte kan möta medborgarnas behov av god och säker vård.

I samband med de organisatoriska förändringar som planeras och genomförs i regionen ställs krav på ett planerat, effektivt och tydligt ledarskap. Vilka förutsättningar har chefer inom regionen för att utöva ett bra ledarskap?

Granskningsområde: Har regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden en tillfredsställande planering, styrning och kontroll för att klara av eftersatt vårdbehov för länets medborgare? Finns det en tillfredsställande styrning och kontroll för att hantera eventuella bemanningsproblem pga ökade utmattningssyndrom och sjukskrivningar?

Har chefer inom regionen förutsättningar för att utöva ett bra och effektivt ledarskap?

Patient

Regionen är enligt lag skyldig att tillhandahålla en god hälso- och sjukvård för medborgare inom regionen. Tillgänglighet till vård och god patientsäkerhet är grundläggande för att tillhandahålla god vård. En granskning av tillgänglighet till vård 2019 visar på stora brister och regionen har under flera år haft problem att nå fastställda tillgänglighetsmål vilket drabbar länets medborgare som riskerar att inte få vård i tid och innebär också högre kostnader för regionen för de patienter som väljer att söka sig utomläns/utomlands. Den psykiska ohälsan ökar både för barn och vuxna vilket kräver fler insatser från hälso- och sjukvården samtidigt som antalet vårdplatser har reducerats. Det finns risk för att folkhälsoarbetet har fått stå tillbaka under pandemin, hur påverkas folkhälsoarbetet och folkhälsan, t ex övervikt, diabetes, högt blodtryck mm av pandemin?

Granskningsområde: Har regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden en tillfredsställande kontroll att hälso- och sjukvården är tillgänglig, säker och av god kvalitet för länets medborgare som är i behov av vård och nås fastställda mål? Finns det en ändamålsenlig vårdplatsdimensionering? Har regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden en tillfredsställande kontroll av hur folkhälsan har påverkats under pandemin?

Verksamhetsresultat

Regionens årsredovisningar och tidigare granskningar har visat på brister att nå mål som beslutats av regionfullmäktige. Orsakerna beror på olika saker och resultatet från en granskning 2019 av regionens ärendehantering har bl.a. visat på brister i beredning inför beslut samt brister i styrning och uppföljning.

Inom Regionala utvecklingsförvaltningen sker flera förändringar, såväl gällande chefer som organisation med införlivande av Länstrafikbolaget till nämndens förvaltning vilket medför risker inom ledning och styrning av verksamheter.

Granskningsområde: Har styrelse och nämnder en effektiv och genomarbetad process för målstyrning och sker en ändamålsenlig beredning, styrning och kontroll av beslutade åtgärder så att krav och mål kan nås?

Har Regionala utvecklingsnämnden en tillfredsställande styrning och intern kontroll av projektverksamheten?

Redovisningsgranskning

I revisorernas uppgift ingår att årligen pröva om räkenskaperna är rättvisande och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen genomförs utifrån risk och väsentlighet och omfattar bl a. att granska rutiner och den interna kontrollen i processer.

- Finns rutiner och etablerade processer inom ekonomiområdet?
- Är redovisningen i delårs- och årsbokslut rättvisande?
- Följs lagar, regler, rekommendationer och rutiner inom ekonomiområdet?

Övrigt

Revisorerna har också till uppgift att granska och utvärdera styrningen och kontrollen av verksamheter hos de företag och stiftelser som är knutna till Region Jämtland Härjedalen. Enligt lag ska Landstingsbostäder i Jämtland AB, Stiftelsen Jamtli, Samordningsförbundet, Torsta AB, Almi-Mitt AB, Norrtåg AB, Norrlands Regionförbund granskas av lekmannarevisorerna minst en gång per år.

Granskningsområde: Har de olika styrelserna en tillfredsställande kontroll så att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt och har en rättvisande redovisning?